

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคเสรีประชาธิปไตย

ด้วย นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคเสรีประชาธิปไตย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๑/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคเสรีประชาธิปไตย ดังนี้

นโยบายของพรรคเสรีประชาธิปไตย

พ.ศ. ๒๕๕๕

คำปรารภ

ประเทศชาติของเราได้พยายามที่จะสถาปนาระบอบประชาธิปไตยเป็นเวลานานกว่าครึ่งศตวรรษแล้ว ก็ยังไม่เป็นผลสำเร็จ และเนื่องจากไม่ประสบผลสำเร็จนี้เองได้ทำให้ประเทศชาติต้องประสบความทุกข์โศก ร้ายมาจนกลายเป็นปัญหาเรื้อรังและยังเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งสามารถประมวล ให้เด่นชัดเป็น ๓ ปัญหา คือ

ปัญหาที่หนึ่ง ประเทศชาติได้ทรุดโทรมลงสู่ฐานะที่ต้องตกเป็นลูกหนี้แก่ต่างชาติเรื่อยมา นับว่าเป็นภาระและความวิตกกังวลแก่ปวงชนในชาติเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาที่สอง ประชาชนชาวไทยต้องประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน ทั้งในด้านการดำรงชีวิต และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัญหาที่สาม ระบอบการปกครองของเมืองไทย ยังเป็นระบอบประชาธิปไตยที่ไม่สมบูรณ์ และยังไม่มีการเมืองที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง จึงทำให้การเมืองการปกครองของประเทศ มีการรวนเรไม่แน่นอน หรือเรียกได้ว่าไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองจนทำให้รัฐบาลต้องเผชิญกับปัญหา เสถียรภาพของรัฐบาลเอง และก่อให้เกิดความไม่มั่นใจอันไม่เป็นผลดีแก่ประเทศชาติและประชาชน

เมื่อได้วิเคราะห์ปัญหาทั้งสามนี้แล้ว เห็นว่าแต่ละปัญหาล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่บีบบังคับ ให้ชาติบ้านเมืองก้าวไปสู่วิกฤตการณ์เข้าไปทุกขณะ หากไม่ร่วมมือร่วมใจกันแสวงหาแนวทางที่แก้ไขปัญหา

ให้ถูกต้องอย่างจริงจัง และเข้าปฏิบัติการด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้วประเทศชาติก็จะต้องประสบวิกฤติการณ์ ร้ายแรง ทำให้ไม่อาจรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไว้ต่อไป

พรรคเสรีประชาธิปไตยมีความเห็นว่า การที่จะแก้ไขปัญหาของชาติให้ลุล่วงไปด้วยดีนั้นมิแต่ จะต้องดำเนินการตามวิถีทางประชาธิปไตยด้วยระบบพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ และมีนโยบาย ที่สอดคล้องตรงกับความต้องการของชาติและประชาชน ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงขอเสนออุดมคติ ของพรรคและนโยบายแก้ไขปัญหาของชาติดังกล่าวมาให้พี่น้องปวงชนชาวไทยทุกท่านได้พิจารณา ดังต่อไปนี้

นโยบาย

พรรคเสรีประชาธิปไตยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าปัญหาของชาติที่ปรากฏเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคง ของชาติอยู่ในขณะนี้ เป็นปัญหาที่สลับซับซ้อนและหมักหมมกันมานาน ฉะนั้น การแก้ไขปัญหา ก็ควรจะเริ่มด้วยการบรรเทาความรุนแรง และเยียวยาอาการในขั้นต้นก่อน ซึ่งพรรคเสรีประชาธิปไตย ได้วิเคราะห์แล้วเห็นว่าควรริบดำเนินการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้ลุล่วงไปก่อน อันจะเป็นบันไดขั้นต้น ในการก้าวไปสู่การแก้ปัญหาอื่น ๆ และพัฒนาชาติตามนโยบายหลักต่อไป นอกจากนี้ เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปแล้วว่า การที่ชาติไทยจะดำรงไว้ซึ่งความสถาพรของสถาบันความเป็นชาติไทย สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์นั้น ก็ด้วยการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพ แต่เสถียรภาพ ของระบอบประชาธิปไตยจะมีได้นั้น ก็อยู่ที่การมีระบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้เกิดระบบ ประชาธิปไตยโดยครบถ้วนทั้งด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านการป้องกัน ประเทศอันสอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะพิเศษของชาติไทย ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายหลักหรือนโยบาย ระยะยาวของชาตินั้นเอง พรรคเสรีประชาธิปไตยได้ยึดแนวทางของประชาธิปไตยโดยสากลที่ประกอบด้วย ทฤษฎีรัฐศาสตร์ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ และทฤษฎีปรัชญา โดยนำหลักการปกครองของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ อาทิเช่น หลักอธิปไตยเป็นของปวงชนทุกชนชั้น หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมาย หลักการปกครองโดยการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ฯลฯ รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของชาติอย่างถ่องแท้แล้วประยุกต์ทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งความรู้ ประสบการณ์ และบทเรียน ตลอดจนสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยและสังคมโลกเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ของชาติ ให้สำเร็จลุล่วงไปให้จงได้

ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการในการแก้ปัญหา ทั้งนโยบายเฉพาะหน้า และนโยบายหลัก เพื่อให้ประเทศชาติพ้นวิกฤตการณ์และให้สามารถพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและความรุ่งเรืองสถาพรสืบไปไว้ ดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการของพรรค

ตอนที่ ๑

วิธีดำเนินการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของชาติ

(๑) ทำให้หลัก “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน” ปรากฏเป็นจริง โดยจัดทำให้นโยบายของรัฐบาลเป็นประชาธิปไตยและให้รัฐสภาทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชนอย่างแท้จริง

(๒) ทำให้หลัก “บุคคลมีเสรีภาพบริบูรณ์” ปรากฏเป็นจริงตามหลักสิทธิประชาธิปไตย โดยพิจารณาเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่าง ๆ ที่บั่นทอนเสรีภาพของบุคคลในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันสื่อมวลชนได้ถึงซึ่งฐานะอันควรที่ ๔ แห่งสังคมชาติ

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการก้าวไปสู่อุดมการณ์สังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และให้มีการออกเสียงลงประชามติก่อนประกาศใช้

(๔) แก้ปัญหาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ยาเสพติด และปัญหาความปลอดภัยของประชาชนให้เป็นผลสำเร็จด้วยความร่วมมือกับองค์การมวลชนทั้งปวง

(๕) ลดและตรึงราคาสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้รัฐวิสาหกิจและกลไกของรัฐ รวมทั้งองค์การมวลชนที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดประสิทธิผล

(๖) ส่งเสริมการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม และการพาณิชย์กรรม รวมทั้งพัฒนาการสหกรณ์ทุกประเภทให้บังเกิดประสิทธิผลต่อประชาชนโดยแท้จริง

(๗) ประกันรายได้ขั้นต่ำของผู้มีรายได้น้อยและปรับปรุงค่าจ้างขั้นต่ำของลูกจ้างอย่างเหมาะสม และให้มีประสิทธิภาพต่อการรักษาคุลระหว่างทุนกับแรงงาน

(๘) จัดตั้งและดำเนินการสวัสดิการในปัจจุบันของการดำรงชีวิตต่อประชาชนผู้ยากจน รวมทั้งจะดำเนินการพัฒนาการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานของชาติให้สอดคล้องกับการสถาปนาระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐจะร่วมมือกับองค์การมวลชน และองค์การเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

(๘) ปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ตลอดจนส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์แห่งปวงชนชาวไทยและประเทศชาติ

(๑๐) ปรับปรุงการบริหารของรัฐวิสาหกิจสาธารณูปโภคและดำเนินการให้วิสาหกิจเอกชนที่มีลักษณะสาธารณูปโภคให้บริการประชาชนตามความมุ่งหมายที่แท้จริงของสาธารณูปโภค

(๑๑) สนับสนุนการลงทุนภายในประเทศโดยคนไทยเป็นหลักและเสริมด้วยการลงทุนจากต่างประเทศ โดยปรับปรุงกรรมวิธีด้านเศรษฐกิจและการคลังเพื่อส่งเสริมการลงทุนให้มีความสะดวก ความปลอดภัย และเกิดความมั่นใจต่อผู้ที่ลงทุน

(๑๒) ดำเนินการนโยบายต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะพิเศษของชาติไทย เพื่อให้ประเทศไทยซึ่งมีฐานะทางยุทธศาสตร์อันสำคัญที่สุดในสถานการณ์โลกปัจจุบันนี้ให้สามารถดำรงตนบนเวทีสากลอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้ไทยสามารถรักษาประโยชน์ของชาติไว้อย่างเหมาะสม

ตอนที่ ๒

วิธีดำเนินการตามนโยบายหลักของพรรคเสรีประชาชนไทย

๑. นโยบายด้านการเมืองภายในประเทศ

พรรคเสรีประชาชนไทย มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์ระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ เพื่อให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง สร้างเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทยให้มั่นคง ซึ่งเป็นกุญแจดอกแรกที่จะก้าวไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ได้โดยง่าย พรรคเสรีประชาชนไทยจึงกำหนดวิธีการดำเนินการในด้านการเมืองไว้ ดังต่อไปนี้

๑.๑ เกิดทุนและรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นสถาบันแห่งความมั่นคง และเป็นศูนย์รวมแห่งความสามัคคีในชาติให้สถิตสถาพรชั่วกาลนาน

๑.๒ พรรคจะสร้างเสถียรภาพทางการเมือง โดยสร้างระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ทั้งรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งถือว่าการมีเสถียรภาพทางการเมืองเป็นรากฐานที่สำคัญของการที่จะพัฒนาสังคมไทยให้เจริญรุ่งเรือง เป็นสังคมที่สมบูรณ์ในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

๑.๓ พรรคจะมุ่งสร้างระบบพรรคให้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทยให้เป็นผลสำเร็จ และถือว่าการเมืองต่าง ๆ เป็นผู้ร่วมงานทางการเมือง ยกเว้นพรรคการเมืองที่มีเจตนาร้ายและใช้ความรุนแรงเป็นวิธีดำเนินการ

๑.๔ พระราชประสงค์เสริมสถาบันสื่อมวลชน ให้มีฐานะสมกับฐานันดรศักดิ์ในระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันหนังสือพิมพ์ในฐานันดรที่ ๔ ย่อมเป็นกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบประชาธิปไตย ในปัจจุบันได้มีสถาบันสื่อมวลชน เช่น วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เพิ่มขึ้นมา และก้าวสู่บทบาทเป็นเครื่องมือในการแสดงประชามติ ดังนั้น บุคคลที่ทำงานในสถาบันเหล่านั้น จึงควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมของชาติมากกว่าบุคคลธรรมดา พระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมให้กับบุคคลเหล่านั้นได้ดำรงตนอย่างสมควรกับฐานันดรที่ ๔ และในฐานะกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๑.๕ พระราชประสงค์สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างข้าราชการกับนักการเมืองอาชีพ ระหว่างข้าราชการทหาร ตำรวจ กับข้าราชการพลเรือน ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ระหว่างชนชาติไทยกับชนชาวไทยโดยสัญชาติ ทุกหมู่เหล่าโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา โดยยึดมั่นในหลักการประสานผลประโยชน์เฉพาะส่วนของทุกฝ่าย เข้ากับผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ทั้งนี้ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกภาพของชาติและความสามัคคีแห่งชาติ

๑.๖ พระราชประสงค์ประกันความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ และเคารพต่อหลักนิติกรรม และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมทั้งจะทำให้ตระหนักถึงสิทธิและการใช้สิทธิเสรีภาพอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมโดยรวม

๑.๗ ให้อำนาจการบริหาร อำนาจตุลาการ และอำนาจนิติบัญญัติเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเป็นหลัก

๑.๘ ทำให้คนไทยทุกหมู่เหล่ามีสิทธิเสรีภาพสมบูรณ์และส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อชาติบ้านเมือง

๑.๙ แก่กฎหมายบางอย่างที่ล้าหลังและยังไม่เป็นประชาธิปไตยซึ่งยังใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้ถูกต้องตามกฎหมาย และสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง

๑.๑๐ ให้ข้าราชการประจำได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มจิตสำนึกในการรับใช้ชาติและประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑๑ การกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการแก้ปัญหาพัฒนาประเทศ

๑.๑๒ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างเฉียบขาด

๑.๑๓ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและเผยแพร่ความรู้ ความคิดทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องแก่ประชาชน

๑.๑๔ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรประชาธิปไตยทั้งหลายของปวงชน โดยคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์ของกลุ่มชนนั้น ๆ อันจะพึงมี ตลอดจนส่งเสริมการแสดงประชามติที่ถูกต้องและเป็นประชาธิปไตย

๒. นโยบายด้านการเมืองระหว่างประเทศ

ประเทศไทยกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกอันเป็นผลให้ประเทศไทยจะต้องกำหนดบทบาทและที่ท่าในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับนานาประเทศในโลกอย่างชัดเจน และให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมออันได้ ฉะนั้น การดำเนินนโยบายต่างประเทศไม่เพียงแต่จะก่อให้เกิดผลได้ผลเสียอย่างธรรมดา หากพลาดพลั้งลงไปมีแต่จะเกิดผลเสียต่อความมั่นคงของชาติขึ้นทุกที พรรคเสรีประชาธิปไตยได้วิเคราะห์ปัญหาและได้ตรองแล้วเห็นว่า หากประเทศไทยมีนโยบายการต่างประเทศที่ ถูกต้องบนรากฐานของลักษณะพิเศษประจำชาติไทยได้แล้ว ก็จะทำให้ชาติไทยมีความมั่นคงและมีเกียรติปรากฏแก่นานาชาติ ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงได้พิจารณากำหนดวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ใช้เอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นแนวในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศแสดงออกซึ่งความ “นโยบายอิสระ”

๒.๒ ดำเนินนโยบายเป็นมิตร ไม่แทรกแซงความขัดแย้งระหว่างคู่พิพาท แต่จะสนับสนุนวิธีการระงับความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยสันติวิธี

๒.๓ ส่งเสริมสัมพันธไมตรีอันดีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้ากับทุกประเทศ โดยไม่ยึดถือความแตกต่างในลัทธิการปกครอง หรือระบบเศรษฐกิจและสังคมเป็นข้อข้อยก

๒.๔ รักษาศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิประเทศชาติให้เป็นที่ยกย่องและรับรองจากนานาชาติ พร้อมทั้งจะป้องกันพฤติกรรมที่ปวงจากต่างชาติที่จะมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ

๒.๕ ผสานงานการค้าเข้ากับงานการทูตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นภารกิจสำคัญของเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อช่วยขยายตลาดส่งออกของประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒.๖ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขบรรดาสันติสัญญาและการตกลงต่าง ๆ ที่ทำไว้กับนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบและไม่สอดคล้องกับกาลสมัยให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

๒.๗ ร่วมกับองค์การระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ

๓. นโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน

ระบบการบริหารแผ่นดินเป็นปัจจัยสำคัญที่จะให้นโยบายอื่น ๆ ของรัฐบาลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพผลจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงมีความตั้งใจที่จะเสริมสร้างและพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย ให้สามารถตอบสนองความต้องการรับด่วนของประเทศชาติและของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยยึดถือหลักเอกภาพในระดับนโยบายอันจะเป็นผลทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันภายในชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้กลไกของรัฐทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นสามารถทำงานที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบแต่ละระดับนั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว พรรคจึงกำหนดวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ปรับปรุงการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวิธีการดำเนินงานของส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีขอบเขตความรับผิดชอบที่แน่นอนและชัดเจน เพื่อให้ทุกส่วนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เต็มที่และมีปัญหาอุปสรรคชะงักน้อยที่สุด

๓.๒ พัฒนาและปรับปรุงระบบโครงสร้างการจัดการของส่วนราชการที่มีหน้าที่และปฏิบัติงานซ้ำซ้อน โดยไม่จำเป็นให้เป็นหน่วยเดียวกันเพื่อการรวมพลังจากกำลังคน กำลังงบประมาณ และกำลังความสามารถที่มีอยู่อันจะก่อให้เกิดความประหยัด และส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๓.๓ ปรับปรุงและจัดการพัฒนาบุคคลให้มีสมรรถภาพ เพื่อให้ข้าราชการได้ดำรงตนอย่างมีเกียรติ มีสวัสดิภาพ มีระเบียบ วินัย และคุณธรรมในหน้าที่การงานอันจะเป็นการทำให้กลไกรัฐมีความสมบูรณ์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินมากยิ่งขึ้น

๓.๔ กระจายอำนาจจากการบริหารทั้งส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นให้มีอิสระภาพในการบริหารงานด้วยตนเองมากยิ่งขึ้นโดยลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบริการสาธารณะและบริการประชาชน โดยปรับปรุงวิธีการควบคุมจากภายนอกให้น้อยที่สุด เพื่อเป็นทางส่งเสริมการกระจายอำนาจ และความเจริญให้แพร่ไปทั่วราชอาณาจักร นอกจากนั้นแล้ว พรรคจะส่งเสริมให้มีโครงการที่มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างส่วนราชการกับกลุ่มเอกชนโดยตรงอย่างกว้างขวาง

๓.๕ พัฒนามาตรการในการป้องกันและมาตรการกำจัดการฉ้อราษฎร์บังหลวง การกลั่นแกล้ง และการใช้อิทธิพลอย่างไม่เป็นธรรมต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการปฏิบัติจากทางราชการอย่างมีเกียรติ สะดวกและเป็นธรรม รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย เพื่อความสงบสุขในท้องถิ่นของตน

๔. นโยบายด้านการเศรษฐกิจ

พรรคเลื่อมใสในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรีและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีแผน พรรคปฏิเสธระบบเศรษฐกิจทุนนิยมผูกขาด ซึ่งพรรคมุ่งมั่นจะสร้างความปลอดภัยทางเศรษฐกิจ และความยุติธรรมทางสังคมให้เกิดขึ้นให้ได้ เพราะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่สมบูรณ์ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแห่งชาติต่อไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว พรรคจึงได้กำหนดวิธีดำเนินการในด้านเศรษฐกิจไว้ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ปรับปรุงและกระชับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เป็นหลักในการสร้างระบบเศรษฐกิจประชาธิปไตย ทั้งนี้ จะกระทำโดยไม่ให้เกิดการเสียดุลทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๔.๒ ปรับระบบการถือทุนลักษณะผูกขาดเพื่อให้มีการกระจายทุนอันจะทำให้ระบบเศรษฐกิจของชาติไทยได้มีเสถียรภาพ คือ

(ก) ส่งเสริมการกระจายทุนด้วยระบบการถือกรรมสิทธิ์ให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม เพื่อเกื้อกูลต่อความมั่งคั่งปลอดภัยของชาติ

(ข) ลดระดับการรวมศูนย์ทุนในลักษณะจำกัดบุคคล ให้เป็นบริษัทมหาชนด้วยมาตรการประชาธิปไตยและความรับผิดชอบของรัฐบาล

(ค) ส่งเสริมการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และบังเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง และใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายทุนด้วย

(ง) วิสาหกิจเอกชนที่มีลักษณะรวมศูนย์ทุน และก่อให้เกิดอิทธิพลอันจะทำให้เกิดการผูกขาดในลักษณะเช่นนี้ รัฐอาจเข้ามามีส่วนในการบริหารเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศชาติ โดยไม่ล่วงล้ำในกรรมสิทธิ์ผลกำไรของผู้ถือหุ้นของวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดเป็นอุปสรรคต่อการกระจายทุน

๔.๓ ปรับปรุงและส่งเสริมรัฐวิสาหกิจกับวิสาหกิจเอกชนให้มีบทบาทต่อการสร้างระบบเศรษฐกิจเสรีนิยมของประเทศไทย และทำให้วิสาหกิจทั้งสองช่วยกันรักษาเสถียรภาพของตลาด รวมทั้งให้สามารถส่งเสริมการขายตัวของกันและกันได้

๔.๔ ปรับปรุงและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรและอุตสาหกรรม โดยถือว่าประเทศไทยมีการเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่อนาคตของประเทศไทยก็จำเป็นต้องก้าวไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม ดังนั้น ในสถานการณ์ทั้งสองด้านนี้จะต้องพัฒนาอุตสาหกรรมที่จะต้องเน้นหนักไปในรูปอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตรกรรม เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปวัตถุดิบเกษตรกรรม

๔.๕ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจกับการขยายตัวของประชากร ให้ได้สมดุลกัน โดย

(ก) เพิ่มการผลิตทางการเกษตรกรรม โดยมุ่งผลผลิตต่อพื้นที่เดิมเป็นหลักด้วยการปฏิรูปเกษตรกรรมให้เต็มระบบ

(ข) เพิ่มการผลิตทางอุตสาหกรรมภายในประเทศเพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบจากต่างประเทศ และเพื่อรักษาคุณภาพระหว่างทุนกับแรงงาน

(ค) พัฒนาพาณิชย์กรรมเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพของจำนวนสินค้าออก รวมทั้งการแสวงหาตลาดประจำในต่างประเทศ ซึ่งจะกระทำทั้งในรูปการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าโดยตรงและหรือในรูปแบบสินเชื่อ

(ง) ขยายการขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งตามระบบสากล

(จ) ขยายทุนซึ่งจะได้มาจากการระดมทุน ทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ โดยเน้นหนักการระดมทุนภายในประเทศ

(ฉ) ขยายเทคโนโลยีและพัฒนาบุคคลเพื่อให้ทันกับความก้าวหน้า และให้เป็นกำลังสนับสนุนต่อกิจการในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ

(ช) ควบคุมพัฒนาการของระบบทุนเสรีนิยมให้อยู่ในระบบประชาธิปไตย เช่น ป้องกันการผูกขาด รักษาขอบเขตการกระจายทุน เฉลี่ยงบประมาณระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการเฉลี่ยรายได้อันจะเป็นหนทางให้ลดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยให้แคบลง

(ซ) ปรับปรุงระบบการคลังและการเงิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ในขณะนี้ อันได้แก่การเก็บภาษี การกู้เงิน การธนาคาร และการรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท รวมทั้งจะต้องสร้างเสริมมูลค่าทรัพยากรของชาติ

(ฅ) พัฒนาพลังงานและนำทรัพยากรธรรมชาติของชาติ มาใช้ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติอย่างถูกต้อง รวมทั้งจะต้องกำหนดมาตรการพิทักษ์ทรัพยากรของชาติ เพื่อประโยชน์ของชาติในอนาคตต่อไป ตลอดจนจะส่งเสริมด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างกว้างขวาง

(ฉ) ร่วมมือทางเศรษฐกิจกับนานาประเทศ ทั้งนี้ โดยไม่ให้เกิดข้อผูกพันทางการเมือง ดำรงความเป็นอิสระบนพื้นฐานของความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน โดยไม่เลือกระบบสังคม

(ค) ปฏิรูปที่ดินเพื่อให้เกษตรกรชาวนาชาวไร่มีกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง กำหนดพื้นที่ทางการเกษตร อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยให้แน่นอนทั่วประเทศ

๕. นโยบายด้านเกษตรและอุตสาหกรรม

พรรคเสรีประชาธิปไตยตระหนักถึงความเป็นอยู่ของเกษตรกร ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ยังอยู่ในสภาพตกต่ำทั้งทางด้านรายได้มาตรฐานการครองชีพและสังคม จึงต้องปรับปรุงและยกฐานะความเป็นอยู่ทางการเกษตรให้ดีขึ้น เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ

ในการพัฒนาทางการเกษตร พรรคเสรีประชาธิปไตยมีนโยบายที่ปรับปรุงอย่างเหมาะสมแก่ผลิตผลและแหล่งเพาะปลูกในแต่ละพื้นที่ พร้อมกับประสานกับด้านการตลาด โดยพรรคเสรีประชาธิปไตยจะยึดมั่นในนโยบายที่รัฐจะต้องจัดหาแหล่งการตลาดให้แก่ผลิตผลทางการเกษตร

ด้านอุตสาหกรรมพรรคเสรีประชาธิปไตย มีนโยบายแน่วแน่ที่จะส่งเสริมการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม ที่สอดคล้องกับทรัพยากรของประเทศและสร้างบรรยากาศที่ดีในการลงทุน จะไม่แทรกแซงหรือดำเนินการในลักษณะแข่งขันกับธุรกิจภาคเอกชน นอกจากกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ที่มีลักษณะพิเศษอย่างเด่นชัด สนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และกระจายอุตสาหกรรมไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้ทั่วถึง พร้อมกันนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยมีนโยบายที่จะให้กิจการอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน ในขณะเดียวกันพรรคเสรีประชาธิปไตยมีนโยบายที่ให้รัฐประสานงานร่วมมือและหารือกับธุรกิจภาคเอกชน

ในการดำเนินนโยบายและมาตรฐานด้านอุตสาหกรรมเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติ โดยส่วนรวม

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว พรรคเสรีประชาชนไทยจึงกำหนดวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประกันการผลิตและราคาผลิตผลของการเกษตร ชานา ชาวไร่ อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม
- (๒) ปลดปล่อยภาระหนี้สินของเกษตรกร ชานา ชาวไร่ ให้ทุเลาเบาบางจนหมดสิ้นไป ด้วยวิธีการและขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๓) สนับสนุนสถาบันการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและมีบทบาทเข้มแข็งขึ้น ทั้งด้านการผลิต และการจำหน่าย ตลอดจนการบริหารงานในองค์การ
- (๔) ส่งเสริมให้ภาคเกษตรกรรมเจริญเติบโตทันกับความก้าวหน้าของประเทศ โดยปรับอัตราภาษี เครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อเพิ่มผลิตผลและคุณภาพให้สูงขึ้น
- (๕) ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถหาวัสดุที่ใช้ในการผลิตที่สำคัญ เช่น ปุ๋ย สารเคมี และ ยาปราบศัตรูพืชราคาถูกลงและมีคุณภาพอย่างพอเพียง
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการเกษตรกรรายย่อยในชนบทของประชาชน เพื่อหารายได้เสริมครอบครัวและชุมชน
- (๗) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- (๘) ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการส่งออกอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนอุตสาหกรรมครัวเรือนของชุมชนในเมืองและชนบท
- (๙) เร่งรัดการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและจำเป็นพื้นฐาน ตลอดจนสาธารณูปโภค ให้พอเพียง สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ
- (๑๐) ควบคุมมลภาวะที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเข้มงวด เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพปกติ ตามมาตรฐานสากลด้วยมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

๖. นโยบายด้านการสังคม

เนื่องด้วยประเทศไทยได้ประสบปัญหาความล้มเหลวในการสถาปนาระบอบประชาธิปไตย จนก่อให้เกิดเป็นปัญหาทางด้านสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสื่อราชฎ์บังหลวง ปัญหา ดิทยาเสพติด ปัญหาการว่างงาน และปัญหาสวัสดิการสังคม เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

ได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสรรค์ความมั่นคงของชาติ และต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตของชาติ พรรคโดยความร่วมมือจากปวงชนชาวไทยทุกชนชั้นได้พิจารณากำหนดวิธีดำเนินการในด้านการสังคมไว้ ดังนี้

๖.๑ จะต้องเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ปัญหาของชาติบ้านเมือง โดยเฉพาะให้เห็นว่าการสถาปนาระบบประชาธิปไตยให้สำเร็จจะเป็นกุญแจดอกแรกที่จะทำให้สามารถแก้ปัญหาอื่น ๆ ของประชาชน และของประเทศชาติให้ลุล่วงไปได้ง่ายขึ้น และไปสู่ความสำเร็จได้ดังปรารถนา

๖.๒ จะดำเนินการแก้ปัญหาสังคมบนพื้นฐานของการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การศึกษา อบรม และมาตรการทางกฎหมาย

๖.๓ ส่งเสริมให้มีการประกันสังคมแก่ชนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในส่วนของเอกชน และส่วนของ รัฐบาล โดยการ

(ก) จัดที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนให้พอเพียง และให้มีสภาพที่เหมาะสมได้มาตรฐาน

(ข) ประชาชนที่ยากจนหรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เนื่องจากสภาพแวดล้อม ความสมบูรณ์ทางร่างกายหรือพื้นฐานการศึกษาไม่อำนวยจะได้รับการช่วยเหลือแบบรัฐสวัสดิการสงเคราะห์

(ค) จัดตั้งสถาบันประกันสังคม หรือควบคุมและสนับสนุนการประกันสังคมด้านต่าง ๆ ขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยที่ทางหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประกันสังคมด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันยกระดับขึ้นเป็น ทบวงการเมือง หรือกระทรวง

๖.๔ ปฏิรูประบบงานของหน่วยราชการที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ให้สามารถรักษาความปลอดภัยแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง ทำให้ปริมาณการเกิดปัญหาอาชญากรรมลดน้อย และสูญสิ้นลงไปในที่สุด เพื่อความสันติสุขและมีหลักประกันทางด้านสร้างสันติภาพของประชาชน

๖.๕ ส่งเสริมให้มีการพัฒนากำลังคนด้านจิตใจ เนื่องจากปัญหาสังคมในปัจจุบันมีแนวโน้ม ในการทำลายความสงบสุขสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด เป็นต้น โดยการ

(ก) เผยแพร่ค่านิยมด้านบุคคลและสังคมไทยที่ถูกต้องทางสื่อมวลชนทุกรูปแบบ

(ข) ตรวจสอบการทำงานของรัฐให้เป็นไปตามนโยบายพัฒนาคนทางจิตใจ สนับสนุน ข้าราชการที่ดี และแนะนำ ส่งเสริม ขจัดและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ รวมทั้ง การกดขี่ข่มเหงราษฎร

(ค) สนับสนุนและช่วยสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมในสังคมให้ดีขึ้น สร้างโครงการ แก่กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม การอนุรักษ์ธรรมชาติ และจัดการทำลายสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ โดยเด็ดขาด จัดแหล่งอบายมุขสิ่งชั่วร้าย การละเมิดศีลธรรมต่าง ๆ สนับสนุนนโยบายประหยัด และจัดความฟุ่มเฟือย ต่าง ๆ

(ง) พิทักษ์สิทธิและความเสมอภาคในสังคมทุก ๆ ด้าน

๖.๖ จะสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

๖.๗ ป้องกันและแก้ไขเหตุแห่งความไม่เป็นธรรมในสังคมไทยทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับชาติ สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกหมู่เหล่าให้ปรากฏเป็นจริง

๖.๘ ปลุกฝังจิตสำนึกและอุดมการณ์ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่ประชาชน และข้าราชการอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

๖.๙ กระจายความเจริญทุกด้านไปสู่ชนบท เพื่อผ่อนคลายความแออัดยัดเยียดออกจาก เมืองหลวง และเมืองใหญ่ ๆ ปรับการขยายตัวของประชากรให้สัมพันธ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และขนาดของประเทศ โดยวางแผนครอบครัวอย่างถูกต้อง

๗. นโยบายด้านวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการดำรงอยู่ของชาติ ดังนั้น วัฒนธรรมจึงมีความสำคัญต่อปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของชาติด้วย ถ้าปล่อยให้ละเลยต่อวัฒนธรรม จนเกิดเป็นปัญหาขึ้นมาแล้ว ก็จะทำให้การแก้ปัญหาอื่น ๆ ของชาติมีความยุ่งยาก ในปัจจุบันวัฒนธรรม ของไทยถูกละเลยจนกล่าวได้ว่า ประชาชนส่วนหนึ่งได้ดำรงอยู่อย่างไม่คำนึงถึงวัฒนธรรม หากรัฐบาลใด ไม่จริงจังต่อการรักษาและประพฤติกฎปฏิบัติตามวัฒนธรรมแล้ว ย่อมจะทำให้สังคมของชาติต้องประสบ ความเสื่อมโทรมเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขกันด้วยความยากลำบาก อย่างไรก็ตาม ภาครัฐประเทศไทย กำหนดวิธีดำเนินการในด้านวัฒนธรรมร่วมกับพี่น้องปวงชนชาวไทยไว้ ดังต่อไปนี้

๗.๑ ฟื้นฟู ส่งเสริมและเชิดชูวัฒนธรรมไทยที่สูงส่งสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประพฤติกฎปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๗.๒ ป้องกันวัฒนธรรมต่ำทรามทั้งที่เกิดขึ้นภายในประเทศ และแพร่มาจากต่างประเทศ โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายและการศึกษาอบรมควบคู่กัน

๑.๓ ส่งเสริมเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ต่างเชื้อชาติในประเทศไทยในการพัฒนาวัฒนธรรมของตนที่ดั่งงามต่อสังคมชาติไทย

๑.๔ พัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองและกำหนดมาตรการและปลูกฝังชาตินิยมให้แก่ประชาชนทุกหมู่เหล่าให้ตระหนักในความเป็นจริงตามทัศนคติที่ว่าการเมือง คือ คุณธรรม และการเสียสละเป็นสิ่งมีเกียรติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของไทยจำเป็นต้องมีวัฒนธรรมทางการเมืองตามหลักลัทธิประชาธิปไตย หากไม่เช่นนั้นการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยดังกล่าวก็จะประสบความล้มเหลว

๑.๕ ส่งเสริมและรักษาความบริสุทธิ์ผุดผ่องของพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติไทย รวมทั้งศาสนาอื่น ๆ ในประเทศ และจะเน้นหนักในการส่งเสริมให้ได้มีการปฏิบัติธรรมที่ถูกต้องเพื่อสันติสุขแห่งสังคมไทยสืบไป

๘. นโยบายด้านการศึกษา

พรรคเสรีประชาชนไทย มีนโยบายที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพและพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติ แก้ไขปัญหาขาดแคลนที่เรียน เปิดโอกาสให้เยาวชนของชาติได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมปรับปรุงคุณภาพทางการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่การศึกษาของชาติ สนับสนุนภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมและจัดตั้งสถาบันการศึกษาทุกระดับ พร้อมกับส่งเสริมบุตรของผู้มีรายได้น้อยให้ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ส่งเสริมการศึกษาด้านจริยธรรม และหลักธรรมศาสนา เพื่อพัฒนาจิตใจ ดังนั้น พรรคเสรีประชาชนไทย จึงกำหนดวิธีดำเนินการในด้านการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

๘.๑ ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ตลอดจนขยายการศึกษาให้เข้าถึงชนบทที่ห่างไกลอย่างทั่วถึง

๘.๒ ขยายการศึกษาภาคบังคับให้สูงขึ้น โดยสอดคล้องกับสภาพความเจริญพัฒนาของสังคม และเศรษฐกิจของชาติ

๘.๓ สนับสนุนให้มีการผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนและสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ วิศวกรรม เป็นต้น ให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ

๘.๔ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๘.๕ สนับสนุนให้ผู้ที่ยังมีโอกาส และผู้พิการมีโอกาสเข้าศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพมากขึ้น โดยพึ่งตนเองได้

๘.๖ เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญกำลังใจและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในวิชาชีพ

๘.๗ ปรับปรุงการบริหารและการดำเนินการทั้งปวงของสถาบันการศึกษาให้ก้าวหน้าและคล่องตัว ตลอดจนมีอิสระในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม

พรรคเสรีประชาชนไทย ตระหนักดีว่าแรงงานเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของชาติ โดยเหตุนี้พรรคจึงถือนโยบายแรงงานเป็นนโยบายหลักอันหนึ่งของพรรค โดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนในการที่จะสนับสนุน ปรับปรุง พัฒนาแรงงานไทยให้มีความรู้ มีฝีมือ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และทัศนคติที่เหมาะสม เพื่อที่จะมีงานทำที่มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพและพัฒนาตนเองและครอบครัว ขณะเดียวกันก็จะได้รับการคุ้มครองแรงงานไทยให้มีความรู้ ชั่วโมงทำงาน วันหยุด สวัสดิการ และหลักประกันที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมให้แรงงานไทยได้มีการก่อตั้งองค์การของผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้แรงงานและสังคมส่วนรวม

ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดภาวะเดือดร้อนแก่แรงงานไทยเป็นอย่างมาก จำนวนผู้ตกงานและถูกออกจากงานได้เพิ่มขึ้นและจำนวนผู้ว่างงานในขณะนี้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้คนงานส่วนใหญ่ยังมีรายได้ต่ำไม่เพียงพอแก่ค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น คนงานจำนวนมากไม่น้อยต้องทำงานหนัก มีชั่วโมงทำงานยาวในสถานที่ทำงานที่ขาดสุขลักษณะและมีอุบัติเหตุจากการทำงานเพิ่มขึ้นเสมอ นอกจากนี้ แรงงานไทยจำนวนมากที่ไปทำงานต่างประเทศก็ไม่ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่แรงงานเหล่านี้นำเข้าเงินตราต่างประเทศปีละนับหมื่นล้านบาท และคนงานในภาคเอกชนมีจำนวนหลายล้านคนที่ขาดสวัสดิการ ในกรณีเจ็บป่วย และหลักประกันเมื่อต้องออกจากงานทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศชาติ

พรรคเสรีประชาชนไทย ขอกำหนดวิธีดำเนินการในด้านนโยบายแรงงานและสวัสดิการสังคมดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย ประกาศและคำสั่งที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับแรงงานและสาขาอาชีพต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

(๒) ขยายการจ้างงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น และจัดการกีดกันการเข้าทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการขูดรีดแรงงานให้เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพ และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ

(๓) เพิ่มความมั่นคงในการทำงาน และหลักประกันในการทำงานแก่ผู้ใช้แรงงานทั้งที่ทำงานในประเทศและต่างประเทศ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสหภาพแรงงาน กลุ่มสมาคมและชมรมที่เป็นประชาธิปไตย เป็นประโยชน์ต่อสังคมและความมั่นคงของประเทศ

(๕) สนับสนุนการเคลื่อนไหวที่เรียกร้องความเป็นธรรม และผลประโยชน์ที่ถูกต้องตามกฎหมายของเกษตรกร กลุ่มอาชีพ และผู้ใช้แรงงานทั่วไป

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพแก่ประชาชน เกษตรกร ตลอดจนปกป้องและผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของประชาชนทุกสาขาอาชีพ

(๗) ให้การรับรองอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้น

(๘) ส่งเสริมระบบแรงงานสัมพันธ์ การคุ้มครองแรงงาน และมาตรการความปลอดภัยในการทำงานทั้งแบบทวิภาคีและไตรภาคีให้นายจ้างและลูกจ้างมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

(๙) จัดตั้งศูนย์สารสนเทศและสวัสดิการให้เป็นศูนย์ข้อมูลในการจัดหางาน การจัดทำทะเบียนผู้ใช้แรงงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการแก่ผู้ใช้แรงงาน

๑๐. นโยบายด้านการกีฬา

พรรคเสรีประชาชนไทยส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬาเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ออกกำลังกายมีสุขภาพแข็งแรงโดยทั่วกัน ส่งเสริมให้มีกีฬาพื้นฐาน เพื่อการแข่งขันสมัครเล่นและอาชีพทั้งระดับชาติและระดับโลก และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่นักกีฬาที่น่าเชื่อถือเสียมาสู่ประเทศไทย พรรคจึงได้กำหนดวิธีการเพื่อดำเนินการตามนโยบายด้านกีฬา ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพของประชาชน โดยการสร้างสถานที่ฝึกที่แข่งขันและที่พักผ่อนสาธารณะให้เพียงพอ โดยเฉพาะในเมืองขนาดใหญ่

๑๐.๒ ส่งเสริมให้มีกีฬาพื้นฐาน เพื่อการแข่งขันสมัครเล่นและอาชีพด้วยการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้ดำเนินกิจกรรม ตลอดจนให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการและจัดการบริหาร

๑๐.๓ สร้างขวัญและกำลังใจแก่นักกีฬาที่นำชื่อเสียงมาสู่ประเทศ และนักกีฬาที่ไปแข่งขันในนามของทีมชาติให้มีมาตรฐานการครองชีพ และความมั่นคงในอนาคตดีขึ้น

๑๐.๔ ส่งเสริมเล่นกีฬาของประชาชนตั้งแต่เยาว์วัย ด้วยมาตรฐานการเล่นที่ถูกต้องเป็นสากล สนับสนุนการพัฒนาการผลิตอุปกรณ์กีฬาภายในประเทศให้ได้มาตรฐานและราคาถูก รวมทั้งตั้งศูนย์กีฬาระดับนานาชาติ เพื่อเป็นที่ซ้อมฝึกสอน และเก็บกักนักกีฬาระดับชาติ

๑๑. นโยบายด้านสาธารณสุข

พรรคเสรีประชาธิปไตยมีนโยบายอย่างแน่วแน่ที่จะให้ประชาชนได้รับบริการด้านสาธารณสุขอย่างเท่าเทียมกันในอัตราค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม พร้อมกับปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ พยาบาล และบุคลากรด้านการแพทย์ ปรับปรุงกิจการสาธารณสุขมูลฐานให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมด้านโภชนาการและแก้ไขปัญหาโภชนาการในท้องถิ่นต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีนโยบายสนับสนุนให้เอกชนเข้าร่วมรับภาระด้านบริการสถานพยาบาล โดยไม่ให้เป็นภาระหนักแก่ประชาชน และยึดมั่นในจรรยาแพทย์ที่จะรับผู้ป่วยฉุกเฉินเข้ารับรักษาพยาบาล นำหลักการประกันสังคมมาใช้สำหรับช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีรายได้น้อย ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและรายได้ของแพทย์ พยาบาล และบุคลากรด้านสาธารณสุขให้เหมาะสมแก่สภาพความเป็นอยู่และรายจ่าย

ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงกำหนดวิธีการดำเนินการนโยบาย ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และเหมาะสมในการส่งเสริมการสาธารณสุขทั้งในด้านสาธารณสุข มูลฐานการป้องกัน การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การปรับปรุงด้านโภชนาการ

๑๑.๒ ส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมบริการสาธารณสุข เช่น จัดตั้งสถานพยาบาล โรงพยาบาล โดยมีการควบคุมอัตราค่าบริการมิให้เป็นภาระหนักแก่ประชาชนเกินไป รวมทั้งการรับผู้ป่วยฉุกเฉินเข้ารับรักษาพยาบาลโดยไม่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจเมื่อเกิดความจำเป็นอย่างแท้จริง แต่ต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณแพทย์ และรัฐเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายนั้นตามมาตรการและกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

๑๑.๓ เร่งรัดการผลิตบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทุกสาขา พร้อมกับปรับปรุงรายได้และสวัสดิการของแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยเฉพาะที่ประจำทำงานอยู่ในชนบทที่ห่างไกล เพื่อเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

๑๑.๔ เร่งขยายโรงพยาบาลในชนบทให้เพียงพอกับความต้องการจัดตั้งสถานีอนามัยให้ครบทุกตำบล พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นทุกด้านให้เหมาะสม

๑๑.๕ ส่งเสริมการจัดตั้งโรงเรียนแพทย์ขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อผลิตแพทย์ให้มีจำนวนมากขึ้นได้สัดส่วนที่ถูกต้องกับจำนวนประชาชน

๑๑.๖ ส่งเสริมด้านอาหาร โภชนาการและงานสุขาภิบาลทั่วไป รวมทั้งการป้องกันมลพิษหรือสิ่งแวดล้อมเป็นพิษทั้งในเมืองและชนบท

๑๑.๗ จัดระบบการสงเคราะห์ รักษาพยาบาลแก่ผู้ที่มีรายได้น้อยด้วยประกันสังคม เพื่อประชาชนมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกัน

๑๑.๘ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในรูปสหกรณ์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำและประสานงานอย่างใกล้ชิด

๑๑.๙ ส่งเสริมโครงการกระจายแพทย์สู่ชนบทที่ห่างไกล โดยวางมาตรการและกฎเกณฑ์ให้ผู้สำเร็จวิชาแพทย์ประจำอยู่ในชนบทตามระยะเวลาที่กำหนด

๑๒. นโยบายด้านความปลอดภัย และกระบวนการยุติธรรม

พรรคเสรีประชาธิปไตยมีนโยบายที่จะยึดถือเสรีภาพและความมั่นคงของการดำรงชีพ เป็นพื้นฐานของสภาพสังคม โดยจะต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัย ป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้ความยุติธรรมในการดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหา ป้องกันการทุจริตเพื่อช่วยผู้กระทำผิด และปรับปรุงรายได้และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในระบบการพิทักษ์สันติราษฎร์ และกระบวนการยุติธรรม

ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงกำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายดังต่อไปนี้

๑๒.๑ ปรับปรุงกฎหมาย และกฎ ระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยต่อชีวิต ทรัพย์สิน และกระบวนการยุติธรรมให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ในปัจจุบัน

๑๒.๒ ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษากฎหมายและกฎ ระเบียบที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยอาศัยสื่อมวลชนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดพิมพ์เผยแพร่

๑๒.๓ ปรับปรุงกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เหมาะสมกับอัตราการครองชีพ และสภาพความเป็นอยู่ ให้ได้สัดส่วนกับความต้องการ พร้อมกับปรับปรุงรายได้สวัสดิการ ตลอดจนความเป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายของตำรวจ โดยเฉพาะรายได้ต่ำที่สุดจะต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ พร้อมกับจัดสรรผลประโยชน์จาก ค่าปรับในคดีต่าง ๆ เป็นกำลังใจให้แก่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม

๑๒.๔ สนับสนุนการจัดตั้งศาลจราจรเพื่อทำหน้าที่พิจารณาคดีเกี่ยวกับการจราจร โดยไม่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรปรับเอง แล้วจัดสรรค่าปรับเป็นสัดส่วนให้แก่ตำรวจจราจรผู้ออกไปสั่งเพื่อเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงาน

๑๒.๕ ปรับปรุงระบบศาลยุติธรรมให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๒.๖ สนับสนุนการจัดตั้งศาลปกครองเพื่อเป็นสถาบันให้ความเป็นธรรมในกรณีที่ประชาชนขัดแย้งกับข้าราชการ หรือกรณีขัดแย้งระหว่างหน่วยราชการด้วยกันและมีหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่มีคุณภาพ

๑๒.๗ จัดบริการให้คำแนะนำ ปรัชญาด้านกฎหมายแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยอย่างทั่วถึง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ปัญหาที่ประชาชนประสบและหากจำเป็นต้องดำเนินคดี ก็สนับสนุนให้มีการจัดบริการด้านทนายความโดยเรียกค่าใช้จ่ายในอัตราต่ำ

๑๒.๘ สนับสนุนวิธีการให้ผู้ถูกล่าวหาทุกรายปรึกษาหารือกับทนายความได้ เพื่อรักษาความยุติธรรมแก่ประชาชน

๑๒.๙ สนับสนุนการวางมาตรการควบคุมการครอบครองอาวุธของประชาชนให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอาวุธปืน โดยมีการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนออกใบอนุญาตครอบครองและพกพาอาวุธ พร้อมทั้งมีการสืบประวัติอาชญากรรมอย่างละเอียดก่อนอนุมัติ

๑๒.๑๐ สนับสนุนการปรับปรุงเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานที่คุมขังต่าง ๆ ให้มีสภาพอันสมควรแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์ และจัดโครงการพัฒนาด้านความรู้ วิชาชีพ และการอบรมจริยธรรมแก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้โอกาสอันดีเมื่อพ้นโทษออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก

๑๓. นโยบายด้านสตรี เด็ก เยาวชน คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

พรรคเสรีประชาธิปไตยเห็นความสำคัญของสตรี เด็ก เยาวชน คนพิการและผู้ด้อยโอกาสทั้งหลายให้มีสิทธิเสรีภาพในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเท่าเทียมกับประชาชนโดยทั่วไป เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑๓.๑ ปรับปรุงกฎหมาย ออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อส่งเสริมให้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียม และขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

๑๓.๒ ให้สตรีมีสิทธิสมบูรณ์ในการพัฒนาประเทศทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

๑๓.๓ ให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มิให้ถูกเอาเปรียบในสังคม และป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนไปประกอบธุรกิจทางเพศ

๑๓.๔ สนับสนุนให้มีการพัฒนาเด็ก เยาวชน คนพิการและผู้ด้อยโอกาสในการประกอบอาชีพและความมั่นคงปลอดภัย

๑๓.๕ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มชมรมของสตรี เด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข รวมทั้งป้องกันการทุจริตแรงงานเด็กอย่างจริงจัง

๑๔. นโยบายด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

พรรคเสรีประชาธิปไตยเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมิให้เกิดมลพิษอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนการพิทักษ์รักษาและป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการแก้ไขเมื่อเกิดสภาพเช่นว่านั้นขึ้น

ดังนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงกำหนดนโยบายและมาตรการด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ กำหนดแผนการใช้และพิทักษ์ทรัพยากรที่มีคุณค่าของชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างแน่นอนและถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงของชาติ และของโลก

๑๔.๒ ให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของระบบนิเวศน์รวมทั้งทรัพยากรของชาติแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

๑๔.๓ เร่งรัดและป้องกัน แก้ไขหามลภาวะและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

๑๔.๔ ฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศน์และทรัพยากรธรรมชาติให้คืนสู่สภาพเดิมและอนุรักษ์ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมธรรมชาติให้คงไว้

๑๔.๕ พัฒนาการใช้พลังงานจากธรรมชาติและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาวะแวดล้อมและมุ่งพึ่งตนเองในด้านพลังงานหลักของชาติเป็นสำคัญ

๑๕. นโยบายด้านการป้องกันประเทศและความมั่นคง

หน้าที่การป้องกันประเทศย่อมเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ทุกเพศทุกวัยทั่วทั้งชาติ ซึ่งหน้าที่ในการป้องกันประเทศของปวงชนชาวไทยที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการสร้างกองทัพแห่งชาติ อันประกอบด้วย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นหลักสำคัญ และสนับสนุนกองทัพแห่งชาติให้ปฏิบัติภารกิจในการป้องกันประเทศ อันได้แก่ เกราชของชาติ อธิปไตยของปวงชน บูรณภาพแห่งราชอาณาจักรและพิทักษ์สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้สถิตสถาพร ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าภารกิจดังกล่าวเป็นหน้าที่ที่กองทัพแห่งชาติถือเป็นสัจจะปฏิญาณของพรรค จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการในการส่งเสริมให้กองทัพแห่งชาติได้มีสมรรถภาพที่สมบูรณ์ เพื่อให้สมกับภารกิจดังกล่าว โดย

๑๕.๑ จะปรับปรุงและพัฒนาให้กองทัพแห่งชาติได้มีความพร้อมทางทหารอย่างสัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑๕.๒ ส่งเสริมให้กองทัพแห่งชาติได้ช่วยในการพัฒนาประเทศในยามสงบ นอกเหนือไปจากภารกิจในการป้องกันประเทศ

๑๕.๓ ส่งเสริมการปรับปรุงด้านสวัสดิการของกองทัพ ทั้งด้านที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การกีฬา และอื่น ๆ และการพัฒนากำลังพลของกองทัพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนากำลังคนของชาติโดยทั่วไป ตลอดจนแก้ไข เปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับกว้าง ๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

๑๕.๔ ส่งเสริมให้กองทัพแห่งชาติตระหนัก และเข้าใจบทบาทของกองทัพในการสถาปนาระบอบประชาธิปไตย รักษาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงสืบไป

๑๕.๕ ให้มีการปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการป้องกันประเทศ โดยยึดหลักการตนเองเป็นประการสำคัญ

๑๕.๖ สร้างและพัฒนาอาวูรุษุทโธปกรณ์ขึ้นใช้เอง บนพื้นฐานของการพึ่งตนเองอย่างคุ้มค่า และประหยัด

๑๕.๗ สนับสนุนและส่งเสริมให้ทหารได้รับการศึกษา ฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างกว้างขวาง ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกอย่างสูงในการรับผิดชอบต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๑๖. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พรรคเสรีประชาชนไทยเล็งเห็นความจำเป็นอย่างชัดเจนและตระหนักเป็นอย่างยิ่งว่า การจะนำประเทศไทยให้ก้าวทันโลก ให้หลุดพ้นจากภาวะการถดถอยพัฒนา และความยากจนให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และให้มีเสถียรภาพและความมั่นคง ต้องอาศัยการพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้พึ่งตนเองได้ ซึ่งการนั้น จำต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง รีบด่วนและต่อเนื่อง

เพื่อให้บรรลุจุดหมายดังกล่าว พรรคเสรีประชาชนไทยได้กำหนดวิธีการการดำเนินการในนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์ในเรื่อง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การบริหารและคุณภาพชีวิตของประชากร

(๒) สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ของชาติกับนานาชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ

(๓) พัฒนานุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ และปริมาณพอเพียงกับความต้องการของชาติ

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของเอกชน ให้มีส่วนช่วยในโครงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีในวิสาหกิจต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

นโยบายทั้ง ๑๖ ประการที่ได้กล่าวมานี้ เป็นวิธีการตามนโยบายที่พรรคเสรีประชาชนไทยได้กำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของชาติ เพื่อสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติที่แท้จริง และสอดคล้องกับสภาวะการณ์และลักษณะพิเศษของประเทศไทย ซึ่งจะเป็นปัจจัยพื้นฐานของการแก้ปัญหาทั้งปวงของชาติให้ตกไปได้อย่างแน่นอน

พรรคเสรีประชาธิปไตยได้มีปณิธานที่แน่วแน่ตามอุดมคติและอุดมการณ์ของพรรคที่จะเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยเข้ารับผิดชอบในการแก้ปัญหาของชาติให้ลุล่วงไปเพื่อความสถาพรของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเพื่อส่วนรวมของชาติได้ก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติต่อไปให้ได้ แต่การที่พรรคเสรีประชาธิปไตยจะก้าวไปสู่การปฏิบัตินโยบายที่เสนอมานี้ ก็ต้องได้รับการยินยอมและการสนับสนุนจากพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกท่าน

ฉะนั้น พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงขอเสนอนโยบายทั้ง ๑๖ ประการนี้ ต่อพี่น้องประชาชนชาวไทยได้พิจารณาเพื่อจะได้ส่งเสริมให้พรรคเสรีประชาธิปไตยเป็นผู้แทนในการปฏิบัตินโยบายนี้ให้ปรากฏเป็นจริง เพื่อให้ประเทศชาติและปวงชนชาวไทยผ่านพ้นวิกฤติการณ์และสามารถพัฒนาชาติไปสู่สังคมที่สมบูรณ์ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขให้ดำรงอยู่สืบไปชั่วนิรันดร

ข้อบังคับพรรคเสรีประชาธิปไตย

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่ประชุมคณะผู้จัดตั้งพรรคเสรีประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ กำหนดข้อบังคับพรรคฉบับนี้เพื่อเป็นแนวทางและหลักเกณฑ์ในการบริหารและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคเพื่อบรรลุเจตนารมณ์ในการให้พรรคเสรีประชาธิปไตยเป็นพรรคการเมืองของประชาชนที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาของปวงชนชาวไทย เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองการปกครองประเทศ ตามวิถีของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเสรีประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับความแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรคเสรีประชาธิปไตย” เรียกชื่อย่อว่า “สรท” เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “LIBERAL THAI PEOPLE PARTY” และเรียกชื่อย่อว่า “LTP”

ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรคและความหมาย

(๑) เครื่องหมายพรรคมีลักษณะเป็นวงกลมสองวงซ้อนกัน วงกลมด้านในมีพื้นเป็นสีฟ้าและมีรูปช้างสองเชือกเป็นสีขาวขอบสีทองชูพาน รัฐธรรมนูญสีทอง ช่อชัยพฤกษ์สีขาว วงด้านนอกมีพื้นเป็นสีแดง ด้านบนมีตัวอักษรภาษาไทยว่า “พรรคเสรีประชาไทย” และด้านล่างมีอักษรภาษาอังกฤษว่า “LIBERAL THAI PEOPLE PARTY” ตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นสีทองดั่งภาพ

(๒) ความหมายภาพ ช้าง หมายถึง เอกราช พานรัฐธรรมนูญ หมายถึง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ได้แก่ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ

ช่อชัยพฤกษ์ หมายถึง ความจงรักภักดี และเทิดทูนต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
สีทอง หมายถึง แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

(๓) ตรายางเครื่องหมายสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรคเป็นเครื่องหมายย่อในลักษณะเดียวกันตาม (๑) หากแต่ใช้สีเดียวล้วน ดั่งภาพ

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่ของพรรคเสรีประชาธิปไตย ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๒๒/๓ ถนนอาจนรงค์ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

ข้อ ๖ สาขาพรรคเสรีประชาธิปไตย ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า “พรรคเสรีประชาธิปไตย สาขา.....” โดยมีชื่อของท้องถิ่นนั้นต่อท้ายด้วย

ข้อ ๗ อุดมการณ์ของพรรคเสรีประชาธิปไตย คือ ระบบความคิดที่พรรคจะต้องยึดมั่น ยืนหยัด และศรัทธาตลอดไป คือ

(๑) การเมืองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ

(๒) เศรษฐกิจระบบเสรีนิยมอันมีแผนสมบูรณ์ ป้องกันการผูกขาดปัจจัยการผลิตและรัฐวิสาหกิจสำคัญของชาติ

(๓) สังคมวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่เพียบพร้อมด้วยเสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ คุณธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ

ข้อ ๘ ในข้อบังคับนี้

“พรรค” หมายถึง พรรคเสรีประชาธิปไตย

“ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อบังคับพรรคเสรีประชาธิปไตย

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกพรรคเสรีประชาธิปไตย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย

“กรรมการบริหาร” หมายถึง กรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย

“คณะผู้บริหาร” หมายถึง คณะผู้บริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย

“ผู้บริหาร” หมายถึง ผู้บริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย

“หัวหน้าพรรค” หมายถึง หัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตย

“รองหัวหน้าพรรค” หมายถึง รองหัวหน้าพรรคเสรีประชาธิปไตย

“เลขาธิการพรรค” หมายถึง เลขาธิการพรรคเสรีประชาธิปไตย

“รองเลขาธิการพรรค” หมายถึง รองเลขาธิการพรรคเสรีประชาธิปไตย

“เหรียญกษาปณ์พรรค” หมายถึง เหรียญกษาปณ์พรรคเสรีประชาธิปไตย

“โฆษกพรรค” หมายถึง โฆษกพรรคเสรีประชาธิปไตย

“สภาที่ปรึกษาพรรค” หมายถึง สภาที่ปรึกษาพรรคเสรีประชาธิปไตย

“คณะกรรมการพรรค” หมายถึง คณะกรรมการพรรคเสรีประเทศไทย
“กรรมการพรรค” หมายถึง กรรมการพรรคเสรีประเทศไทย
“สำนักงานใหญ่” หมายถึง สำนักงานใหญ่พรรคเสรีประเทศไทย
“สาขาพรรค” หมายถึง สาขาพรรคเสรีประเทศไทย
“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายถึง คณะกรรมการสาขาพรรคเสรีประเทศไทย
“ประธานสาขาพรรค” หมายถึง ประธานสาขาพรรคเสรีประเทศไทย
“กรรมการสาขาพรรค” หมายถึง กรรมการสาขาพรรคเสรีประเทศไทย
“นายทะเบียนพรรค” หมายถึง นายทะเบียนพรรคเสรีประเทศไทย
“ผู้อำนวยการพรรค” หมายถึง ผู้อำนวยการพรรคเสรีประเทศไทย
“เขตเลือกตั้ง” หมายถึง เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
“นายทะเบียนพรรคการเมือง” หมายถึง นายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

หมวด ๒

สมาชิกและสมาชิกภาพ

ข้อ ๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติต่อไปนี้ มีสิทธิเป็นสมาชิกพรรค

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๓) มีความเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอุดมการณ์ของพรรค

- (๔) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๕) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) ไม่เป็นบุคคลต้องคุมขังอยู่ในหมายศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๗) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นสมาชิกพรรคอื่น

ข้อ ๑๐ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกพรรค ให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคต่อเลขาธิการพรรค ผู้อำนวยการพรรค กรรมการบริหาร นายทะเบียนพรรค หรือประธานสาขาพรรค แล้วให้เลขาธิการพรรค ผู้อำนวยการพรรค กรรมการบริหาร นายทะเบียนพรรค หรือประธานสาขาพรรคเสนอต่อหัวหน้าพรรค เมื่อหัวหน้าพรรคอนุมัติให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้ ให้ออกบัตรสมาชิกให้ในเวลาอันสมควร และมีสิทธิตามที่พรรคได้กำหนดไว้

ข้อ ๑๑ สมาชิกมี ๒ ประเภท คือ

- (๑) สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลที่สมัครเป็นสมาชิกและได้รับการอนุมัติให้รับเข้าเป็นสมาชิก
- (๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีอุปการคุณที่หัวหน้าพรรคเชิญเข้าเป็นสมาชิก โดยบุคคลนั้นต้องตอบรับการเชิญลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๒ สมาชิกต้องเสียค่าบำรุงตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๑๓ กรณีที่ผู้ประสงค์จะเป็นสมาชิกตามข้อ ๑๐ ไม่ผ่านการพิจารณาจากหัวหน้าพรรค ให้มีหนังสือแจ้งไปให้ผู้ยื่นทราบ

ข้อ ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการบริหารมีมติให้ออกตามข้อ ๕๐
- (๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อ ๕
- (๕) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบหรือเลิกพรรค
- (๖) ไปเป็นสมาชิกพรรคอื่น

ข้อ ๑๕ การลาออกจากสมาชิก ให้ยื่นหนังสือลาออกต่อหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรคหรือนายทะเบียนพรรค แล้วแต่กรณี และมีผลต่อเมื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่พรรคได้ลงทะเบียนรับหนังสือแล้ว

ข้อ ๑๖ การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามข้อ ๑๔ (๓) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยมติของพรรค ต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหาร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับเท่านั้น

แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่า มติดังกล่าวมีลักษณะ ตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มติดังกล่าวมิได้มีลักษณะ ตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลง นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะ ตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติในพรรคแรก ไปยังประธานรัฐสภา และนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวัน นับวันที่พรรคมีมติ

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๑๗ สิทธิของสมาชิกพรรคมี ดังนี้

(๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเป็นส่วนตัว หรืออภิปรายในที่ประชุมพรรคตามวาระเรื่อง การบริหารและปฏิบัติการอื่น ๆ ของพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาค ภายในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับพรรคกำหนดไว้

(๓) มีสิทธิที่จะได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นผู้ปฏิบัติงานของพรรคหรือได้เลือกเป็นผู้แทนพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อสมบุรณ์ด้วยคุณสมบัติเหล่านี้

(ก) สามารถชี้แจงนโยบายและเป้าหมายของพรรคให้ประชาชนเข้าใจ และทำให้พรรค ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวาง

(ข) เป็นผู้ไม่ขัดแย้งหรือมีข้อบกพร่องที่ได้รับการตำหนิจากคณะกรรมการบริหาร

(ค) เป็นผู้แสดงให้เห็นถึงความเต็มใจและพากเพียรทำงานตามแนวทางและอุดมการณ์พรรค

(๔) มีสิทธิได้รับอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพและรับสวัสดิการอื่น ๆ ที่พรรคจะพึงจัดให้แก่ สมาชิกพรรค

(๕) สิทธิอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจะพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

(๖) ถ้าสมาชิกในสัดส่วน ดังต่อไปนี้

(ก) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด หรือ

(ข) กรรมการบริหาร จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหาร หรือ

(ค) สมาชิกสามัญของพรรคจำนวนห้าสิบคนขึ้นไป เห็นว่ามติหรือข้อบังคับพรรคในเรื่องใดจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับพรรคดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ข้อ ๑๘ หน้าที่ของสมาชิกมี ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา หาความรู้และฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศและระดับโลก และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขความผิดพลาดบกพร่องของตนเอง

(๒) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค สนับสนุนผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งในนามของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยความเสียสละ เต็มใจ ไม่เพิกเฉยละเลยต่อการเป็นสมาชิกภาพที่ดีของพรรค

(๓) ยึดมั่นต่อวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกอย่างเคร่งครัด

หมวด ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๑๙ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกมี ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพล อำนาจมืดและส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนให้ความรู้ ความคิดทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยตามกฎหมายบัญญัติแก่สมาชิก

- (๒) ให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกในการแต่งตั้งคัดเลือกเข้ารับตำแหน่งทางการเมือง หรือการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งทุกระดับของพรรค
- (๓) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก และสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ
- (๔) ให้ถือว่าสมาชิกเป็นบุคคลสำคัญของพรรคและให้ปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของสมาชิกที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคปรากฏเป็นจริง

หมวด ๕

การบริหารงาน

ข้อ ๒๐ องค์ประกอบของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) ที่ประชุมใหญ่
- (๒) คณะกรรมการบริหาร
- (๓) คณะผู้บริหาร
- (๔) สภาที่ปรึกษาพรรค
- (๕) สาขาพรรค

ข้อ ๒๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค (ไม่เกินแปดคน)
- (๓) เลขานุการพรรค
- (๔) รองเลขานุการพรรค (ไม่เกินแปดคน)
- (๕) โฆษกพรรค
- (๖) เภรัญญิกพรรค
- (๗) กรรมการบริหารอื่น ๆ อีกไม่เกินแปดสิบคน

ข้อ ๒๒ คณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี

ข้อ ๒๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร ให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

- (๑) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารตามข้อ ๒๑

(๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารในตำแหน่งต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสมและการเสียสละให้กับพรรค จำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหาร ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้กำหนดตาม (๒)

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิก เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหาร ในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่ประชุมใหญ่กำหนด

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารตาม (๔) พึงคำนึงถึงการให้มีผู้แทนจากภาคต่าง ๆ ให้ทั่วถึงกัน ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ด้วย

ข้อ ๒๔ เมื่อคณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งครบวาระ ให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหาร

(๒) กำกับ ควบคุมการบริหารงานของคณะผู้บริหาร ให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๓) ให้คำปรึกษาแก่คณะผู้บริหาร

(๔) ควบคุม ดูแลและให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นของพรรค

(๕) ประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ของพรรค

(๖) แก้ไขปัญหาการบริหารงานพรรค ในกรณีที่คณะบริหารไม่สามารถแก้ไขได้หรือเสนอมาเพื่อขอให้แก้ไข

(๗) ดำเนินการบริหารงานพรรคให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นโยบาย มติและแผนงานของพรรค

(๘) กำกับ ดูแลและบริหารงานของสาขาพรรค

(๙) พิจารณาตัวบุคคลเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑๐) พิจารณาเลือกบุคคล หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ทางการเมือง

(๑๑) แต่งตั้งบุคคลเพื่อให้เข้ามาดำรงตำแหน่งในสภาที่ปรึกษาและกรรมาธิการพรรคตามความจำเป็น

(๑๒) อนุมัติและยุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรพรรค

(๑๓) อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค

(๑๔) พิจารณาให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นตำแหน่ง

(๑๕) พิจารณาความดี ความชอบ แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานในกิจการต่าง ๆ ทั้งหมดของพรรค

(๑๖) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร และไม่ขัดต่อกฎหมายและ กฎ ระเบียบของพรรค (๑๗) ยุบเลิกพรรค

ข้อ ๒๖ กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ให้ออก

(๓) กรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของคณะกรรมการบริหาร

(๔) หัวหน้าพรรคลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๒๗ กรรมการบริหารพ้นตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด

ลหุโทษ

(๕) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้ออก

ข้อ ๒๘ เมื่อตำแหน่ง กรรมการบริหารพรรคว่างลงตามข้อ ๒๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน

ข้อ ๒๙ ในกรณีคณะกรรมการบริหารพ้นตำแหน่งทั้งคณะตามข้อ ๒๖ ให้หัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารที่พ้นตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับ

การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ ทั้งนี้ ต้องจัดประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ตำแหน่ง หัวหน้าพรรคว่างลงตามข้อ ๒๖ (๔) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้น ทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายใน ๙๐ วัน

ข้อ ๓๐ ให้มีคณะกรรมการหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิก ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ รองเลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ รวมแล้วมี จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน และให้มีการประชุมคณะผู้บริหารอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง

คณะผู้บริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งเท่ากับคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๓๑ คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรสำคัญที่ดำเนินกิจการของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแลงานของพรรค ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรค ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตามมติของคณะกรรมการบริหารหรือข้อบังคับพรรคกำหนดไว้

(๓) ออกระเบียบ กำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรค แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของพรรค และประสานงานกับกลุ่มการเมือง หรือองค์กรการเมืองต่าง ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๓๒ คณะผู้บริหารพ้นตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) คณะกรรมการบริหารมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมดสั่งให้พ้นตำแหน่ง

(๒) ผู้บริหารว่างลงสองในสามของจำนวนทั้งหมด

(๓) เมื่อครบวาระหรือพ้นตำแหน่งทั้งคณะของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๓๓ ผู้บริหารพ้นตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการบริหารมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการบริหารทั้งหมดให้พ้นตำแหน่ง

(๔) เมื่อครบวาระหรือพ้นตำแหน่งทั้งคณะของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๓๔ เมื่อตำแหน่ง ผู้บริหารว่างลง ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งบุคคลจากกรรมการบริหาร หรือสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ว่างลง

ข้อ ๓๕ สภาที่ปรึกษา ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ รวมแล้วมีจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งจากผู้ที่เคยดำรง ตำแหน่ง กรรมการบริหาร รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และยังเป็นสมาชิกของพรรคอยู่ หรือบุคคลที่หัวหน้าพรรค คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร

ข้อ ๓๖ หัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมายและเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในกิจการทั้งปวงของพรรค
- (๒) เป็นประธานที่ประชุมใหญ่ของพรรค
- (๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่พรรคและประชุมคณะกรรมการบริหาร
- (๔) เป็นผู้ลงนามในประกาศ นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค ประกาศข้อมติพรรคและคำสั่งของพรรค

(๕) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการพรรค หรือ คณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วรายงานให้คณะผู้บริหารทราบ

(๗) พิจารณานุมัติการเป็นสมาชิก

(๘) อื่น ๆ ตามมติคณะกรรมการบริหารและกฎหมายบัญญัติในกรณีหัวหน้าพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้มีอำนาจแต่งตั้งผู้ที่มีตำแหน่ง รองหัวหน้าหรือกรรมการบริหารทำหน้าที่แทน

ข้อ ๓๗ รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบงานตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

ข้อ ๓๘ เลขานุการพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประสานงานระหว่างคณะกรรมการบริหาร รวมทั้งคณะกรรมการบริหารสาขาพรรค และองค์กรเสริมสร้างพรรคในกิจการทั้งปวงของพรรค

(๒) เป็นเลขานุการที่ประชุมใหญ่พรรค

(๓) เป็นผู้ดำเนินการกิจการขยายการจัดตั้ง และงานความคิดของพรรค เพื่อให้พรรคเป็นที่ศรัทธา และเชื่อมั่นของประชาชน

(๔) เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบสำนักงานเลขาธิการพรรค

(๕) มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ประชุมใหญ่พรรคและคณะกรรมการบริหารมอบหมาย แล้วแต่กรณี
ข้อ ๓๕ รองเลขาธิการพรรคเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการพรรค เมื่อเลขาธิการพรรคไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อได้รับมอบหมายจากเลขาธิการพรรค และเป็นผู้ช่วยเลขาธิการพรรค ในการปฏิบัติงานตามเลขาธิการพรรคมอบหมาย

ข้อ ๔๐ โฆษกพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) นำประกาศ คำสั่ง มติพรรค และเอกสารอื่น ๆ ของพรรค ตามที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริหารไปเผยแพร่แก่ประชาชนและสมาชิก

(๒) ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของพรรค

(๓) รวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมทั้งภายในและ ภายนอกประเทศที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของพรรค

(๔) หน้าที่อื่น ๆ ตามมติของพรรคและกฎหมายกำหนด

ข้อ ๔๑ เภรียญิกของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุมรายรับ - รายจ่ายการเงิน การบัญชีของพรรค

(๒) ทำบัญชีทรัพย์สิน หนี้สินและงบดุลของพรรค

(๓) ทำหน้าที่อื่นตามมติของคณะกรรมการบริหารและกฎหมายกำหนด

ข้อ ๔๒ กรรมการบริหารอื่น ๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหาร มอบหมาย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนด

ข้อ ๔๓ นายทะเบียนพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) บันทึกรักษาประวัติของคณะกรรมการบริหาร คณะผู้บริหาร และสภาที่ปรึกษา

(๒) จัดระบบทะเบียนสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) รับเรื่องราวร้องทุกข์และจัดทำวิธีการที่จะรับรู้ความต้องการ และปัญหาของสมาชิก

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับกำหนดวิธีช่วยเหลือสมาชิกตามข้อบังคับพรรค รวมทั้งมาตรการใน การออกบัตรให้แก่สมาชิก

(๕) จัดทำวารสารของพรรคแจกจ่ายสมาชิกเพื่อส่งเสริมความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนกิจกรรมของพรรค

(๖) อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกและตามคำสั่งของหัวหน้าพรรค และคณะกรรมการบริหาร ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งนายทะเบียนพรรคจากกรรมการบริหารหรือสมาชิก

ข้อ ๔๔ ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งบุคคลจากกรรมการบริหาร หรือสมาชิกที่มีความเหมาะสม ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการพรรค และให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๔๕ ผู้อำนวยการพรรคมีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของพรรค การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน การแต่งตั้ง การให้ความชอบ การลงโทษ การถอดถอน เงินตอบแทน และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหาร หรือคณะผู้บริหารกำหนด

ข้อ ๔๖ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรคตามความจำเป็น และเหมาะสมกับ สถานการณ์ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๔๗ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธาน
- (๒) รองประธาน
- (๓) เลขานุการ
- (๔) รองเลขานุการ
- (๕) กรรมการอื่น ๆ ไม่เกินสิบคน

ข้อ ๔๘ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระของคณะกรรมการบริหาร เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ มีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ศึกษาปัญหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร
- (๒) จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารที่เป็นสาระประโยชน์แก่ประชาชนในนามของพรรค

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร

- (๓) หน้าที่อื่น ๆ ตามมติของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๕๐ ให้มีคณะกรรมการรัฐสภาของพรรคที่แต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งและวาระเช่นเดียวกับคณะกรรมการ

ข้อ ๕๑ ให้คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา

(๒) ประสานงานด้านกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐสภา ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๓) รวบรวมเอกสารต่าง ๆ จากรัฐสภาเพื่อศึกษาและติดตามบทบาทของรัฐสภาให้ทันสถานการณ์ทางการเมือง

ข้อ ๕๒ สำนักงานใหญ่ของพรรคเป็นศูนย์กลางของการบริหาร การปฏิบัติ การวางแผน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของพรรคทั้งหลาย ตลอดจนควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานทั้งหมดของสาขาพรรค

ข้อ ๕๓ เลขธิการพรรคเป็นผู้กำกับ ดูแลกิจการทั้งปวงของสำนักงานใหญ่ โดยมีผู้อำนวยการพรรคเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

ข้อ ๕๔ สำนักงานสาขาพรรคให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่พรรคได้จัดตั้งสาขาขึ้น โดยอยู่ในความควบคุม กำกับ ดูแลของเลขานุการสาขาพรรค โดยมีประธานสาขาพรรคเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุด

หมวด ๖

การประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ

ข้อ ๕๕ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยสามเดือนครั้ง และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลาและสถานที่ประชุมหรือเรียกประชุมเป็นพิเศษก็ได้ ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากกรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมด ร่วมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษในการขอให้มีการประชุมพิเศษ จะต้องมีการหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๕๖ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขธิการพรรคคนใดคนหนึ่ง

ทำหน้าที่แทน มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ถ้ามีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๗ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง และประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษอีกก็ได้ ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากกรรมการสาขาพรรคจำนวนเกินครึ่งหนึ่งร่วมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการขอให้มีการประชุมเป็นพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๕๘ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานที่ประชุม แต่หากประธานสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทนและให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ถ้ามีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๙ การประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ หรือคณะกรรมการให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม การประชุมของคณะกรรมการอื่น ๆ หรือกรรมการจะต้องมีกรรมการหรือกรรมการในขณะนั้น ๆ มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการนั้น ๆ จึงเป็นองค์ประชุมและมติที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ถ้ามีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

หมวด ๗

แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรค

ข้อ ๖๐ เขตเลือกตั้งได้มีสมาชิกสามัญประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรค ให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งจัดประชุมสมาชิกสาขาพรรคนั้นเป็นครั้งแรกจำนวนไม่ต่ำกว่าสิบห้าคน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขา หลังจากนั้นให้จัดส่งรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรค รายชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้ดำเนินการตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมทั้งชื่อ อาชีพ ที่อยู่ ลายมือชื่อกรรมการสาขาพรรคไปยังสำนักงานใหญ่พรรค เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติให้มีการจัดตั้งสาขาและแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารได้อนุมัติให้จัดตั้งสาขา

เขตเลือกตั้งใดยังไม่พร้อมที่จะตั้งเป็นสาขาพรรค หากหัวหน้าพรรคพิจารณาเห็นสมควรจะให้จัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานไปก่อนก็ได้

การกำหนดท้องที่ตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองนั้น ให้ถือเขตเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งหนึ่งเขตเป็นหนึ่งท้องที่ในท้องที่หนึ่ง ๆ จะตั้งสาขาพรรคได้เพียงสาขาเดียวเท่านั้น แต่จะมีศูนย์ประสานงานได้อีกตามความจำเป็น

ข้อ ๖๑ คณะกรรมการสาขาพรรคให้มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานสาขาพรรค
- (๒) รองประธานสาขาพรรค (ไม่เกินสองคน)
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค (ไม่เกินสองคน)
- (๕) โฆษกพรรค
- (๖) เภรัญญิกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการสาขาพรรคอื่น ๆ อีกไม่เกินสามคน

ข้อ ๖๒ คณะกรรมการสาขาพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการสาขาพรรคที่พ้นตำแหน่งแล้ว มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคอีกก็ได้

ข้อ ๖๓ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคได้เลือกประธานสาขาพรรคเป็นอันดับแรกแล้วเลือกกรรมการอื่น ๆ ไม่เกินสิบสี่คน การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรอง ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ และผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ของสาขาพรรค

ข้อ ๖๔ คณะกรรมการสาขาพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการของสาขาพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมืองและวางแผนงาน โครงการเสนอกิจกรรมการบริหาร
- (๒) เผยแพร่นโยบาย กิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิก

- (๓) อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือสมาชิกในเขตพื้นที่ของแต่ละสาขาพรรค
- (๔) ส่งเรื่องราวร้องทุกข์ของสมาชิกพรรคเพื่อดำเนินการแก้ไข แล้วรายงานให้คณะกรรมการบริหารทราบเป็นกรณีไป
- (๕) รับผิดชอบในการสร้างสาขาพรรค ให้เป็นที่ศรัทธาของประชาชนและขยายจำนวนสมาชิกให้มากขึ้น
- (๖) คัดเลือกสมาชิกที่เหมาะสมเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด หรือ เขตเลือกตั้งของสาขาพรรคเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา
- (๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด
- ข้อ ๖๕ คณะกรรมการสาขาพรรคพื้นตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ
- (๑) ครบวาระ
- (๒) กรรมการบริหารสาขาพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการพรรค
- (๓) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พื้นตำแหน่ง
- ข้อ ๖๖ เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพื้นตำแหน่งทั้งคณะ ให้ประธานสาขา หรือรองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการบริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรค เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่
- ข้อ ๖๗ กรรมการสาขาพรรคพื้นตำแหน่ง เมื่อ
- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก ให้ถือเอาวันที่เจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่พรรคได้ลงทะเบียนหนังสือแล้ว
- (๓) ขาดสมาชิกภาพ
- (๔) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พื้นตำแหน่งตามข้อ ๒๕ (๑๔)
- (๕) คณะกรรมการสาขาพื้นตำแหน่งทั้งคณะตามข้อ ๖๕
- ข้อ ๖๘ ให้ประธานสาขาพรรคเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ ให้รองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาคนใดคนหนึ่งเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

หมวด ๘

การประชุมใหญ่ของพรรค

ข้อ ๖๕ ที่ประชุมใหญ่ของพรรคมีสองกรณี คือ

(๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารจัดการให้มีขึ้นเป็นปกติปีละหนึ่งครั้ง

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารเรียกประชุม นอกเหนือจากการประชุมใหญ่สามัญตามปกติ หรือกรณีกรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าพรรค ให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ ๗๐ หนังสือร้องขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญ ต้องระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

ข้อ ๗๑ เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้ประชุมคณะกรรมการบริหารภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือเพื่อกำหนดเวลา สถานที่และระเบียบวาระ ให้เป็นไปตามมติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๗๒ ที่ประชุมใหญ่เป็นองค์กรสูงสุดของพรรค ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการบริหาร

(๒) ประธานสาขาพรรค หรือรองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีที่สังกัดพรรคขณะนั้น

(๔) สมาชิกสามัญของพรรคที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๗๓ องค์กรประชุมใหญ่ของพรรคจะต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของผู้เข้าร่วมประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗๔ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่มา ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดมาทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการบริหารที่มาประชุม

เลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธานและให้เลขานุการพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้รองเลขานุการพรรค หรือกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่แทน

ข้อ ๗๕ ในการประชุมใหญ่ของพรรคทุกครั้ง ต้องแจ้งให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยระบุวัน เวลา สถานที่และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ข้อ ๗๖ กิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ เท่านั้น

- (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค
- (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร หรือกรรมการบริหาร
- (๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค
- (๕) กิจการอื่นตามกฎหมายบัญญัติ และประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๕

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๗๗ คณะกรรมการสาขาพรรคควรจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญ อาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธานสาขาพรรค ให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ ๗๘ หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่า ประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

ข้อ ๗๙ หรือคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่และระเบียบวาระการประชุมใหญ่สาขาพรรค แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญที่กรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามญัตติของผู้ขอให้เรียกประชุม ญัตติของผู้ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรค พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๘๐ ที่ประชุมใหญ่ของสาขาพรรค ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการบริหาร หรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) สมาชิกสามัญในเขตพื้นที่ของสาขาพรรคที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๘๑ ในการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคต้องมีสมาชิกตามข้อ ๘๐ มาประชุมไม่น้อยกว่า สิบห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘๒ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรค ไม่มาประชุม ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการบริหาร หรือบุคคลที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้รองเลขานุการสาขาพรรคหรือ กรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่แทน

ข้อ ๘๓ กิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค เท่านั้น

(๑) การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค

(๒) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๘๔ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกครั้ง ให้ประธานสาขาพรรค หรือ รองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการบริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริหาร แจ้งกำหนดการประชุมสาขาพรรคให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

หมวด ๑๐

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๘๕ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนรู้สิทธิทวงถามในสิทธิและหน้าที่

ของตนตามรัฐธรรมนูญ พรรคเสรีประชาธิปไตยจึงได้กำหนดแนวทางและวิธีการให้ความรู้แก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป ดังนี้

- (๑) จัดให้มีหลักสูตรอบรมการเมือง โดยแบ่งชั้นความรู้ไว้สามระดับ คือ ระดับผู้บริหารหรือกรรมการบริหาร ระดับผู้บริหารสาขาพรรค และผู้ปฏิบัติงานของพรรคทั่วไป
- (๒) การจัดสัมมนาการเมืองและเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมืองเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่กรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค และสมาชิกผู้ปฏิบัติงานของพรรค
- (๓) การออกเอกสารเผยแพร่แจกจ่ายข่าวสารการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม แก่บุคคลทั่วไป
- (๔) เผยแพร่แนวความคิด อุดมการณ์ และนโยบายพรรคผ่านสื่อมวลชนตามสถานการณ์
- (๕) ให้สมาชิกและประชาชนเสนอความคิดเห็นทางการเมืองมายังพรรคเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นและความต้องการทางการเมืองของประชาชนทั่วไปและสมาชิก

หมวด ๑๑

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ข้อ ๘๖ เพื่อให้สมาชิกพรรคร่วมกันสร้างพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพ เป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชน จึงกำหนดวินัยที่เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกทุกระดับต้องปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติและประกาศของพรรคอย่างเคร่งครัด
- (๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อบุคคลอื่นทั้งภายในพรรคและนอกพรรค
- (๓) ไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกันหรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอก
- (๔) ไม่ปกปิดความผิดของสมาชิกทุกระดับและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรค ไม่ว่ากรณีใด
- (๕) ไม่ปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย หรือผิดต่อศีลธรรมอันเป็นเยี่ยงอย่างไม่ดีและเป็นที่ครหาต่อบุคคลทั่วไป

ข้อ ๘๗ เพื่อเป็นการส่งเสริมจรรยาบรรณพรรคการเมืองและทำให้การเมืองมีคุณธรรมสมาชิกจึงควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางการเมือง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีการประพฤติและดำรงชีพด้วยความสุจริต
- (๒) แสดงความซื่อสัตย์ในแนวอุดมการณ์และอุดมคติของพรรคอย่างเคร่งครัด
- (๓) ไม่มีความถือตนเองเป็นใหญ่ และยอมรับการปรับปรุงตัวเองเพื่อรักษาความสามัคคีของมวลสมาชิก

หมวด ๑๒

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๘๘ การกล่าวหาสมาชิกคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษ ต้องทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรค มีสมาชิกสามัญไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อ

เมื่อได้รับหนังสือแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมอบอำนาจให้กรรมการบริหารคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนทำการสอบสวนข้อกล่าวหา นั้น ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูล หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา นั้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรค เพื่อ

- (๑) พิจารณาชี้ขาด หรือ
- (๒) แต่งตั้งกรรมการหรือสมาชิกสามัญไม่เกินกว่าห้าคน เป็นกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อหัวหน้าพรรคก็ได้

ในการพิจารณาข้อกล่าวหา สมาชิกต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตนภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๘๙ เมื่อการพิจารณาสิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (๒) ยกข้อกล่าวหา
- (๓) ว่ากล่าวตักเตือนสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคเห็นว่า ควรได้รับการลงโทษโดยการลบชื่อสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาออกจากทะเบียน ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ และมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารถือเป็นอันสิ้นสุด

ข้อ ๕๑ การลบชื่อสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎรออกจากทะเบียนตามข้อ ๕๐ คณะกรรมการบริหารให้ความเห็นชอบในเบื้องต้น แล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖

หมวด ๑๓

การคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้ารับเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๕๒ ให้คณะกรรมการบริหารประจำจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกบุคคลเข้าสมัครเป็นผู้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง โดยให้สมาชิกของแต่ละเขตในจังหวัดร่วมคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งของพรรค แล้วส่งรายชื่อให้คณะกรรมการบริหารพิจารณา

ข้อ ๕๓ คณะกรรมการบริหารเป็นผู้คัดเลือกบุคคลเข้ารับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อพรรค (PARTY LIST)

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่จังหวัดใดยังไม่ได้จัดตั้งสาขาพรรค ให้สมาชิกสามัญของพรรคที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตของจังหวัดนั้น ให้แจ้งความจำนงไปยังคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณา

หมวด ๑๔

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๕๕ พรรคและสาขาพรรคมีรายได้จาก

- (๑) รายได้จากค่าบำรุงจากสมาชิก
- (๒) รายได้จากการบริจาคโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
- (๓) รายได้หรือรายรับจากกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย
- (๔) รายรับจากเงินสนับสนุนที่ได้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองโดยรัฐ

ให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคซึ่งต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิก ให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย
- (๒) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่การบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นหรือค่าของสินค้านั้นก่อน จึงจะบันทึกลงในบัญชีและในกรณีที่ไม้อาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

หัวหน้าพรรค กรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค และสมาชิกซึ่งได้รับการบริจาคต้องนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคต่อเหรียญพรรคภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับการบริจาค บรรดาเงินที่พรรคได้รับการบริจาคมา ให้หัวหน้าพรรคและเหรียญพรรคนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค

ในกรณีที่หัวหน้าพรรค และเหรียญพรรคนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ให้หัวหน้าแจ้งหมายเลขบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชี พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์รับรองแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้เปิดบัญชี

ข้อ ๕๖ รายจ่ายของพรรคมี ดังนี้

- (๑) รายจ่ายปกติที่ต้องจ่ายตามงบประมาณประจำปี
- (๒) รายจ่ายพิเศษซึ่งมิได้กำหนดไว้ในงบประมาณประจำปี

ข้อ ๕๗ งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) งบประมาณรายรับ
- (๒) งบประมาณรายจ่ายซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าตอบแทนใช้สอย และค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์และอื่น ๆ

ข้อ ๕๘ ปีงบประมาณและปีการบัญชีของพรรคให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน

ข้อ ๕๙ การรับและการจ่ายเงินของพรรค ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดไว้ แต่จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อบังคับพรรคหรือบทบัญญัติแห่งกฎหมายและรายรับซึ่งได้จากเงินสนับสนุนจากรัฐตามข้อ ๕๕ (๔) จะต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการบริหารพรรคและสาขาพรรค การหาสมาชิกเพิ่ม การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๑๐๐ ให้คณะกรรมการบริหารรับผิดชอบการบริหารการเงิน และการบัญชีของพรรค และสาขาพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่โดยหัวหน้าพรรค และสาขาพรรค โดยประธานสาขาพรรคจัดทำบัญชีของพรรคและบัญชีสาขาพรรค ประกอบด้วย

- (ก) บัญชีรายวันแสดงรายได้ หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่าย หรือรายจ่าย
- (ข) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (ค) บัญชีแยกประเภท
- (ง) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

ให้ประธานสาขาพรรคส่งสำเนาบัญชีรายรับจากการบริจาคไปให้สำนักงานใหญ่ภายหลังจากลงรายการแล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินภายในห้าวัน

(๒) การจัดทำบัญชีตาม (๑) ให้จัดทำเป็นงบการเงินเป็นประจำทุกปี โดยงบการเงินต้องประกอบด้วย งบดุล งบรายได้ และค่าใช้จ่าย และให้ประธานสาขาพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวพร้อมทั้งรับรองความถูกต้อง แล้วส่งให้สำนักงานใหญ่พรรคดำเนินการต่อไป

(๓) พรรคต้องจัดทำงบการเงิน ซึ่งรวมถึง งบการเงินของสาขาพรรคด้วยในทุกรอบปีปฏิทิน โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบ และรับรองแล้ว และต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี เมื่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้ว ให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับற்றுญิกพรรค และหัวหน้าพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติ พร้อมทั้งสำเนาบัญชีตาม (๑)

(๔) พรรคจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับสนับสนุนจากรัฐทุกรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

หมวด ๑๕

การตีความข้อบังคับ

ข้อ ๑๐๑ ให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้มีอำนาจตีความข้อบังคับ การตีความต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการบริหารที่เข้าประชุมและอยู่ในที่ประชุมขณะลงมติ

หมวด ๑๖

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรค

ข้อ ๑๐๒ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของพรรคของคณะกรรมการบริหารและได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของพรรค

ข้อ ๑๐๓ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคหรือนโยบายของพรรค ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

- (๑) ผู้ตัดสินใจมาจากคณะกรรมการบริหาร หรือจากสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงคะแนนอนุมัติ โดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

ข้อ ๑๐๔ หากมีปัญหาจะต้องตีความไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจตีความโดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมด

หมวด ๑๗

การยุบหรือเลิกพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๑๐๕ โดยที่พรรคเสรีประชาธิปไตยมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้ดำรงอยู่คู่ปวงชนชาวไทย ไปจนสุดความสามารถ เว้นแต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย

ข้อ ๑๐๖ การยุบเลิกพรรคและสาขาพรรค ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีที่พรรคเสรีประชาธิปไตยต้องยุบเลิก ให้ทรัพย์สินของพรรคตกเป็นของสภากาชาดไทยหรือมูลนิธิอื่นใดตามมติของกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๑๘

การรวมพรรค

ข้อ ๑๐๘ การรวมพรรคอาจเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่ หรืออาจเป็นการรวมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักก็ได้

ข้อ ๑๐๕ การรวมพรรคต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่
มติให้รวมพรรคต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่เข้าประชุม
และออกเสียงลงคะแนน

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย

คณะกรรมการบริหารพรรคเสรีประชาธิปไตย จำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายพิศาล ขวงประสิทธิ์	หัวหน้าพรรค
๒. นายไชยวัฒน์ นวลมัย	รองหัวหน้าพรรค อันดับ ๑
๓. นายภูกิจ เพ็ชรรัตน์	รองหัวหน้าพรรค อันดับ ๒
๔. นางสาวปณิชา พิชญาวัตร	เลขาธิการพรรค
๕. นางสาวธัญญธร พับบานาญ	รองเลขาธิการพรรค
๖. นางสาวจันทร์ภา น้ำแข็ง	รองเลขาธิการพรรค
๗. นางสาววิภาดา พารณะสี	รองเลขาธิการพรรค
๘. นายประหัยค์ ทองจันทร์	เหรัญญิกพรรค
๙. นายประเสริฐ โสณะมิตต์	โฆษกพรรค
๑๐. นายแพทย์ ยานาคูบ	กรรมการบริหารพรรค
๑๑. นางสุรติ รุทรโสทร	กรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง